

DE VANLIGASTE FRÅGORNA

PUTSNING OCH MÅLNING MED KALK

PUTSNING

Hur lång tid tar det för ett bruk att härda?

Detta beror på vad det är för typ av bruk och underlag. Ett lufthärdande kalkbruk härdar på sugande tegel i bästa fall med högst 10 mm på en månad. Har man ett dåligt sugande underlag (t ex vid revetering) så tar det betydligt längre tid.

Ett hydrauliskt kalkbruk har generellt en kortare härdningstid eftersom bindemedlet här förbrukar fukten under härdningsprocessen. Här har då ett NHL5-bruk ett snabbare förlopp än exempelvis NHL2-bruk under samma förutsättningar.

Hur mycket material går det åt vid putsning?

Åtgången anges i respektive produktblad, det varierar mellan de olika produkterna och arbetsmoment.

Vid putsning kan man säga att det går åt ca 2 kg /mm/m² vid putsning, till murning går det ungefär 1-1,5 kg/sten beroende på format och om det är håltegel eller massiv tegel. Till fogning är åtgången ca 12 -15 kg kg/m² beroende på fogdjup och foghöjd.

Jag ska putsläga mitt hus - vilket bruk ska jag använda?

Utgångspunkten är att använda samma bruk som det befintliga. Om man inte vet så ska man använda ett bruk som inte är starkare än det bruk som använts tidigare.

Lämpliga bruk är ofta Saint-Astier Puts & Murbruk NHL2 eller Luftkalkbruk CL90.

Jag har putslagat mitt hus men varför släpper lagningen?

Troligen är det bruk som använts inte anpassat till underlaget eller så har man utfört lagningen under förhållanden som ej varit gynnsamma. Till exempel:

- Brister i för- och eftervattning.
- Lagning i solsken och där det nya bruket torkat alltför snabbt.
- Lagning allt för låga temperaturer och där bruket frusit sönder innan det sluthärdat.
- Lagning utförts med ett för starkt bruk för underlaget.

Jag ska putsa om mitt hus och undrar hur tjockt man måste putsa?

Tjockleken på puts varierar lite beroende på vilken puts man ska använda. Lufthärdande kalkbruk kräver oftast lite tjockare påslag än hydrauliskt kalkbruk.

Putstyp väljer man efter vilket underlag/murverk som man ska putsa på.

Riktvärden PUTSTJOCKLEK - NHL-kalkbruk

Tegel – min 20 mm
Leca – min 20 mm
Tegelblock – min 25 mm
Lättbetong – min 25 mm

(Puts skall nätas enligt blocktillverkare med varmförzinkat putsnät.)

Vilken temperatur är det bäst att arbeta i?

Bäst är att utföra arbetet mellan maj till september och att arbeta med väderskydd så att ytorna inte utsätts för direkt solljus eller låga temperaturer under arbete och härdningstid.

Lägsta temperatur +5°C dygnet runt, även under härdningstiden.

Vad är tillräcklig efterfuktning när det gäller kalkbruk?

Bruket skall tillåtas torka långsamt efter utförandet och skyddas mot snabb uttorkning genom intäckning och väderskydd. Efterfukta i minst en vecka flera gånger per dygn beroende på luffuktighet.

Vilket bruk bruk använder man på lertegel?

Till murning använde man oftast lufthärdande kalkbruk men även andra bruk som lerbruk kan vara aktuella, allt beror på var det ska användas.

Till putsning används Hyllingegårdens Lerprodukter eller Luftkalkbruk CL90 och till avfärgning Hyllingegårdens Sandkalk.

MÅLNING

Hur mycket ska man förvattna innan målning med lufthärdande kalkfärg, Hydraulit® KC-färg eller Kiselit™ NHL-kalkfärg?

Förvattna alltid sugande underlag innan arbetet påbörjas. Kraftig eller ojämn sugning i underlaget ökar risken för onormal flammighet i färgen. Vattna flödigt men inte mer än att ytorna fortfarande suger.

Ett väl beprövat sätt är följande:

Kvällen före planerad kalkmålning vattnas väggarna med vattenslang och så rikligt att väggen blir vattenmättad. På detta sätt finns det nu fukt ett stycke in i putsen och denna fungerar som ett magasin under det kommande arbetet.

På morgonen fuktas ytan lätt med fin duschning och så att den åter mörknar men fortfarande suger åt sig kalkfärgen. Därefter stryker man den fuktiga ytan med kalkfärg.

När man ska stryka flera gånger fuktas man upp lite lätt på samma sätt inför varje ny strykning.

- Om man utfört den först grundläggande vattningen i tillräcklig omfattning och följande strykningar utförs med ett dygns mellanrum är denna metod oftast tillräcklig.

- Om längre uppehåll sker i kalkningen behöver man grundvattna upp fasaderna igen med vattenslang.

Givetvis ska vattningen anpassas till rådande väderlek, putsens sugförmåga samt övriga och relevanta förutsättningar.

OBS! Planera arbetet så att målning ej sker i direkt solsken utan efter att solen har passerat aktuell vägg.

Hur lång tid måste jag vänta innan jag kan måla på era bruk?

Målas tidigast efter fem dygn och putsen skall ha vit-torkat för att erhålla en jämn sugning och vara sprickfri.

Innan förvattningen "skäggas" ytorna av genom att de skrapas med en spackel eller borstas med en medelstiv borste så att lösa korn och eventuella kalksinterskikt försvinner utan att ytan skadas.

Vad är tillräcklig efterfuktning när det gäller färg?

De målade ytorna skall skyddas mot snabb uttorkning. Efterfuktas lätt i några dygn med vatten i lågtrycksspruta utan rinning. Härdningstiden kan variera mellan 3-5 dygn efter sista strykning och efterfuktning. Avsluta med att duscha kalkvatten i riklig mängd utan rinning på de kalkavfärgade ytorna.

Varför flagnar färgen på min nymålade vägg?

Det beror oftast på någon eller några av följande orsaker.

- Felaktigt materialval som exempelvis kalkfärg på cementhaltig puts.
- Felaktigt utförande som bristande förvattning och efterfuktning.
- Bristande väderskydd.
- Alltför tjocka strykningar eller för tjock färg (gällande blandningsförhållande har ej följts).
- För kort tidsintervall mellan strykningarna.
- Temperaturen vid utförandet.

Varför blir färgen flammig?

All kalkfärg blir i viss mån flammig, det är ett levande material som ger ett vackert och naturligt levande utseende på fasaden. Om väggen upplevs som alltför flammig, fläckig eller på annat sätt "ful" så kan det bero på något av följande:

- **Ojämnt underlag** – Olika material med olika sugning kan orsaka nyansskiftningar
- **Otillräcklig förvattning** – Resulterar ofta i alltför tjocka strykningar och tydliga penselspår. Detta gör att fasaden ser skäckig ut.

- **Felaktiga redskap** – En dålig kalkborste bidrar till en ojämn och "streckig" fasad.

Hur vet man hur mycket pulver / vatten man ska använda när man blandar torra färger?

Man kan blanda på volym enligt följande:

1 liter Hydraulit® KC-färg blandas med 0,8–1,0 liter vatten och 1 liter Kiselit™ NHL-kalkfärg blandas med 1,2-1,4 liter.

Måste man måla ett nyputsat hus?

Nej, det måste man inte men en kalkputs som avfärgas med kalkfärg får genom denna ett yttre skydd och som neutraliserar luftföroreningar från att påverka putsen över tid.

Lufthärdande kalkfärg på kalkputs, Kiselit™ NHL-kalkfärg på hydrauliskt kalkbruk eller Hydraulit® KC-färg på KC-puts hjälper till att skydda mot åldrande och nedsmutsning samt fungerar som ett offerskikt för putsen.

Hur många gånger kan man blanda kalkvatten på Kulekalk/Hammarkalk®/Hansakalk™/Trilokalk™?

Man bör inte blanda upp mer än 5 gånger på samma kalk innan den kasseras.

Hur utför jag målning på rätt sätt med era produkter?

Olika produkter har olika förutsättningar och därför lite olika arbetsbeskrivningar.

Aktuellt produktblad för respektive produkt finns på vår hemsida samt generell utförandeansvisning. Se gärna kortfilmen!

Kan man måla på Minerit eller andra cementfiberskivor?

Vi rekommenderar inte någon av våra färger på dessa underlag.

Hur lång är lagringstiden för våra färgprodukter?

18 månader i obruten förpackning och frostfri miljö.

Hur gör man bäst fläcklagningar?

Fläckstryk först så att underlaget blir så likartat som möjligt, stryk sedan om hela ytan. Om fläcklagning trots allt måste göras så tänkt på att vattna noggrant och var försiktig i skarven så att det inte blir "tjocka" skikt.

Hur mycket ska målningen efterfuktas?

Underlaget ska hållas fuktigt, hur länge framgår av respektive produkts produktblad.

Hur mycket man behöver vattna beror givetvis på underlag, väderlek och andra yttre förutsättningar. Det viktigt att man dimmar på vattnet med anpassad spruta och utan rinning.

Hur länge håller målningen?

Fasader i normalt utsatt läge målade med lufthärdande kalkfärg, Kiselit™ NHL-kalkfärg eller Hydraulit® KC-färg håller, med rätt utförd målning, oftast i 10–15 år. En fasad i ett utsatt läge kan åldras snabbare samtidigt som en fasad i ett mer mycket skyddat läge kan hålla i många fler år. En algrengöring med jämna mellanrum kan hjälpa till att hålla fasaden fräsch mellan målningarna och förlänga ommålningens intervallen.

Måste man tvätta väggen innan avfärgning med era produkter?

Förarbetet är helt avgörande för slutresultatet. Smuts och eventuell påväxt kommer att orsaka problem och det framgår av varje produktblad hur underlaget ska rengöras innan målning.

Vad ska jag ha för typ av färg på min puts?

Generellt ska man anpassa färgtypen till aktuell puts och tidigare vald typ av färg. Lufthärdande kalkfärg på kalkputs, Kiselit™ NHL-kalkfärg (i anpassad styrka) på hydraulisk kalkputs och Hydraulit® KC-färg på svagare KC-puts. På starkare KC-puts som

B-bruk rekommenderas Hydraulit® EXTRA KC-färg.
Våra färger kan inte användas på organisk färg (plast-, alkyd-, olje- & silikatdispersionsfärger).

GENERELLA FRÅGOR

Kan man få vilken kulör som helst i era olika produkter?

Beroende på vilken produkt det gäller finns det olika förutsättningar vid pigmentering. Vår Färgkarta innehåller över 100 standardkulörer och efter att man preciserat vilken produkt man ska använda kan vi lämna ett svar på om det går att blanda i vald kulör.

Som kund kan man även använda ett NCS-nummer för att beskriva vilken kulör man önskar så kontrollerar vi det hos oss och återkommer. På äldre och befintliga kulörer är ett annat sätt att skicka in en provbit (kulörprov) från fasaden till oss.

Vad betyder NHL?

NHL står för Natural Hydraulic Lime – alltså Naturligt Hydraulisk kalk.

Hydraulisk kalk har förmågan att härda även i fuktig miljö, till skillnad från lufthärdande kalk. Talen 2, 3,5 eller 5 anger hur hydrauliskt bindemedlet är.

NHL 5 härdar alltså säkrare i en fuktig miljö än motsvarade bruk med ett lägre tal.

Ett högre tal blir också starkare än ett bruk med ett lägre tal beroende på att det bindemedlet ger en högre styrka.

Kan ni rekommendera någon bra murare/målare/hantverkare på min ort?

Vi har ingen lista på detta men det kan vara en bra idé att kontakta närmsta återförsäljare för tips på duktigt folk.

Var ALLTID noga med att själv kolla upp vilka referenser som finns och så vidare.

Var kan man köpa man Målarkalks produkter?

Här har Certifierade kalkhandlare det bredast sortimentet och på vår hemsida finns alla dessa samt övriga återförsäljare med kontaktuppgifter tillgängliga.

Var är skillnaden mellan vanligt kalkbruk och Saint Astier NHL-bruk?

Med "vanligt kalkbruk" avses ofta ett Luftkalkbruk CL90. Skillnaden mellan ett hydrauliskt och ett lufthärdande kalkbruk är härdningsprocessen i brukens bindemedel samt slutstyrkan på det härdade bruket.

Kan man arbeta från skylift?

Det är svårt att göra det men KAN fungera för väldigt små arbeten. Dock är det svårt att hålla skarven fuktig och det riskerar ett ojämnt utseende på målningen. Dessutom går det oftast inte att väderskydda en fasad ordentligt utan en fast ställning på huset.

Det bästa resultatet får man om ett arbete bedrivs från en anpassad ställning och med erforderligt väderskydd och rätt bemanning.

Måste man skydda fönster och annat?

Ja, fönster och annat ska skyddas. Kalk kan vara etsande och ge missfärgning.

Härdade kalkstänk löses av anpassat rengöringsmedel eller lite ättika. Testa först så att underlaget tåler detta. Vatten och en mjuk trasa räcker om man tar det direkt.

Lera i badrum?

Vid arbeten i exempelvis i våtrum gäller andra regelverk och här måste man kontakta ansvarig bygglösare för rätt lösning.

MÅLARKALK®

Målarkalk AB

Hyllingegården
Brogårdavägen 11
265 75 HYLLINGE